

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Szczecinie

LSZ.410.019.04.2022

Pan

Stanisław Stępień

Starosta Pyrzycki

Starostwo Powiatowe w Pyrzycach

ul. Lipiańska 4

74-200 Pyrzyce

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/22/053 – Wykonywanie gleboznawczej klasyfikacji gruntów

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Pyrzycach ¹ , ul. Lipiańska 4, 74-200 Pyrzyce.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Stanisław Stępień - Starosta Pyrzycki ² od 11 lutego 2016 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Powierzanie wykonywania gleboznawczej klasyfikacji gruntów. 2. Przeprowadzanie gleboznawczej klasyfikacji gruntów i nadzorowanie jej wykonania.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2022 (I kwartał) z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed i po tym okresie, jeżeli dotyczyły objętej kontrolą działalności.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie.
Kontroler	Marta Górską-Jaś, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LSZ/122/2022 z 15 lipca 2022 r. (akta kontroli str. 1, 10-11)

OCENA OGÓLNA

II. Ocena ogólna⁴ kontrolowanej działalności

W strukturze Starostwa wyodrębniono komórkę organizacyjną, której przypisano zadania z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów. Osoby wyznaczone do realizacji zadań z tego zakresu posiadały odpowiednie wykształcenie kierunkowe, odbyte szkolenia oraz doświadczenie zawodowe. Wszyscy upoważnieni przez Starostę, w okresie objętym kontrolą, klasyfikatorzy do prowadzenia czynności z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów posiadali udokumentowane wykształcenie i doświadczenie w tym kierunku. Spełnienie tych wymagań każdorazowo weryfikowano przed wydaniem upoważnień Starosty do prowadzenia czynności z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów. Na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Starostwa⁵ zamieszczono informacje o sposobie przyjmowania i załatwiania spraw z zakresu prowadzenia gleboznawczej klasyfikacji gruntów. Starosta klasyfikował wszystkie grunty podlegające klasyfikacji z urzędu.

W okresie objętym kontrolą nadzór nad przeprowadzaniem gleboznawczej klasyfikacji gruntów był niewystarczający. Realizacja zadań z tego zakresu nie była przedmiotem żadnych kontroli wewnętrznych, audytów ani udokumentowanych działań nadzorczych.

W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w prowadzonych postępowaniach polegające w szczególności na: nieprzestrzeganiu zasad w odniesieniu do kosztów poniesionych na wynagrodzenia klasyfikatora, klasyfikowaniu gruntów niebędących gruntami rolnymi lub leśnymi oraz wydaniu decyzji o ustaleniu klasyfikacji mimo, że

¹ Dalej: Starostwo.

² Dalej: Starosta.

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: ustawa o NIK.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną, jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁵ Dalej: BIP.

w dwóch z trzech poddanych szczegółowej weryfikacji projektach ustalenia klasyfikacji zawarte były dane niezgodne ze stanem rzeczywistym.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Powierzanie wykonywania gleboznawczej klasyfikacji gruntów.

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2017-2022 (I kwartał) Starosta wydał 25 decyzji o ustaleniu gleboznawczej klasyfikacji gruntów⁷, w tym 21 na wniosek właścicieli gruntów⁸ oraz cztery z urzędu⁹. Łącznie sklasyfikowano grunty o powierzchni 887,9166 ha¹⁰, w tym 244,1014 ha na wniosek oraz 643,8152 ha z urzędu.

(akta kontroli str. 15)

Decyzje wydane w ramach postępowań prowadzonych z urzędu we wszystkich przypadkach dotyczyły gruntów, o których mowa w § 4 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 września 2012 r. w sprawie gleboznawczej klasyfikacji gruntów¹¹, tj. gruntów, na których starosta zarządził przeprowadzenie modernizacji ewidencji gruntów i budynków albo przeprowadzenie okresowej weryfikacji danych ewidencyjnych - w przypadku zmiany użytków gruntowych na gruntach podlegających klasyfikacji.

(akta kontroli str. 16)

Z informacji uzyskanej¹² od Zachodniopomorskiego Oddziału Regionalnego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa wynika, że w okresie objętym kontrolą Starostwo nie występowało o pozyskanie wykazu gruntów zalesionych na podstawie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej lub na podstawie przepisów o wspieraniu obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. W latach 2012-2017 w Powiecie Pyrzyckim¹³ nie dokonano zalesienia gruntów.

(akta kontroli str. 6)

Z informacji uzyskanej¹⁴ od Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie wynika, że w Powiecie w latach 2018-2019 nie były wykonywane urządzenia melioracji wodnych. Starostwo nie występowało w latach 2018-2022 z wnioskami o udzielenie informacji w zakresie wykonanych urządzeń melioracji wodnych na terenie Powiatu.

(akta kontroli str. 4-5)

1.2. Zadania z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów, zgodnie z Regulaminami organizacyjnymi Starostwa¹⁵ przypisano do 31 grudnia 2019 r. Wydziałowi Geodezji i Gospodarki Nieruchomościami. Od 1 stycznia 2020 r. zadanie to wykonywało Biuro

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Osiem w 2017 r., po trzy w 2018 r., 2019 r. i 2020 r., sześć w 2021 r. oraz dwie w 2022 r. (I kwartał).

⁸ Pięć w 2017 r., po trzy w 2018 r., 2019 i 2020 r., pięć w 2021 r. oraz dwie w 2022 r. (I kwartał).

⁹ Trzy w 2017 r. oraz jedną w 2021 r.

¹⁰ 753,0627 ha w 2017 r.; 6,2258 ha w 2018 r.; 8,6329 ha w 2019 r.; 6,2981 ha w 2020 r.; 102,933 ha w 2021 r. oraz 10,7641 ha w 2022 r. (I kwartał).

¹¹ Dz. U. poz. 1246; dalej: rozporządzenie w sprawie klasyfikacji.

¹² Informacja w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

¹³ Dalej: Powiat.

¹⁴ Informacja w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

¹⁵ Wprowadzonymi uchwałą nr 104/2016 z 28 grudnia 2016 r. oraz uchwałą nr 97/2019 z 13 grudnia 2019 r. Zarządu Powiatu Pyrzyckiego (zm. uchwałą nr 24/2021 z 25 marca 2021 r.).

Geodety Powiatowego¹⁶, do którego obowiązków należało m.in. przyjmowanie wniosków i prowadzenie postępowań w sprawie zmiany gleboznawczej klasyfikacji gruntów oraz opracowywanie projektów decyzji zatwierdzających zmianę klasyfikacji. Pracami Biura kierował Dyrektor Biura - Geodeta Powiatowy¹⁷. Był on upoważniony przez Starostę do prowadzenia postępowań administracyjnych i wydawania decyzji w zakresie zadań należących do starosty (w tym związanych z gleboznawczą klasyfikacją gruntów), określonych w art. 7d ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne¹⁸. Dodatkowo wykonywanie czynności administracyjnych związanych z klasyfikacją gleboznawczą, tj. przyjmowanie wniosków w sprawie zmiany klasyfikacji gleboznawczej gruntów oraz opracowywanie projektów decyzji zatwierdzających zmianę klasyfikacji powierzono pracownikowi na stanowisku Inspektora, którego bezpośrednim przełożonym był Geodeta Powiatowy. Przydzielenie ww. zadań miało formę pisemną i zawierało je w zakresach obowiązków służbowych ww. pracowników. Zarówno Geodeta Powiatowy jak i pracownik realizujący zadania związane z klasyfikacją gleboznawczą gruntów posiadali wykształcenie wyższe magisterskie na kierunku geodezja i kartografia. W okresie objętym kontrolą ww. osoby uczestniczyły w szkoleniu nt. Kontrola projektu (operatu) gleboznawczej klasyfikacji gruntów¹⁹.

(akta kontroli str. 17-19, 29-46, 57)

1.3. W kontrolowanym okresie na terenie Powiatu wykonywaniem czynności z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów zajmowali się klasyfikatorzy, każdorazowo upoważnieni przez Starostę do danej sprawy. W sprawach prowadzonych na wniosek klasyfikatora proponował wnioskodawca we wniosku o przeprowadzenie gleboznawczej klasyfikacji gruntów²⁰. W sprawach prowadzonych z urzędu²¹ klasyfikatora proponował wykonawca prac geodezyjnych wykonywanych w celu przeprowadzenia modernizacji ewidencji gruntów i budynków.

(akta kontroli str. 20, 169-170)

1.4. W okresie objętym kontrolą gleboznawczą klasyfikację gruntów przeprowadziło pięciu klasyfikatorów. Badanie wszystkich przypadków powierzenia przez Starostę czynności klasyfikatora gruntów wykazało, że wszyscy upoważnieni przez Starostę klasyfikatorzy legitymowali się m.in.: świadectwami ukończenia studiów podyplomowych lub kursów w zakresie gleboznawstwa, gleboznawczej klasyfikacji gruntów i kartografii gleb, zaświadczeniami udziału w szkoleniach związanych z klasyfikacją gruntów oraz praktyką zawodową. Starostwo posiadało dokumentację potwierdzającą ich kwalifikacje.

(akta kontroli str. 169-170)

1.5. W sprawie kwalifikacji klasyfikatorów Starosta wyjaśnił, że od klasyfikatorów wymagało się udokumentowania wykształcenia i praktyki z zakresu klasyfikacji gleb. Spełnianie tych wymagań było weryfikowane każdorazowo przed wydaniem upoważnień.

(akta kontroli str. 12)

1.6. - 1.7. W sprawach prowadzonych na wniosek koszty działalności klasyfikatora pokrywał wnioskodawca, który z klasyfikatorem rozliczał się bezpośrednio, tj. bez udziału i wiedzy Starostwa o wysokości wynagrodzenia przekazanego klasyfikatorowi.

¹⁶ Wchodzącego w skład Biura Geodezji; dalej: Biuro.

¹⁷ Dalej: Geodeta Powiatowy.

¹⁸ Dz. U. z 2021 r. poz. 1990, ze zm.; dalej: ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne.

¹⁹ Szkolenie odbyło się 8 października 2021 r. w formie on-line.

²⁰ Wzór wniosku opublikowany była na stronie BIP Starostwa.

²¹ W okresie objętym kontrolą klasyfikacje z urzędu miały miejsce w przypadku przeprowadzonej modernizacji ewidencji gruntów i budynków dla obrębów ewidencyjnych: Kluki i Kosin w 2017 r. oraz Letnin w 2021 r.

W okresie objętym kontrolą Starostwo poniosło wydatki na wykonanie prac geodezyjnych związanych z przeprowadzeniem modernizacji ewidencji gruntów i budynków w łącznej wysokości 634 994,88 zł.²² W ramach tych prac wykonywane były również prace związane z przeprowadzeniem gleboznawczej klasyfikacji gruntów.

Starosta wyjaśnił: *Nie są znane pracownikom Starostwa wydatki poniesione na wykonywanie czynności przez klasyfikatorów w okresie 2017-2022. Umowy na wykonywanie czynności klasyfikacyjnych zawierane były bowiem pomiędzy wnioskodawcami i klasyfikatorami, bądź jak to miało miejsce przy pracach modernizacyjnych ewidencji gruntów i budynków, pomiędzy wykonawcami tych prac i klasyfikatorami. Całość prac związanych z modernizacją ewidencji gruntów i budynków w przypadku obrębów Kluki i Kosin sfinansowana została w ramach otrzymanej przez Powiat dotacji celowej na realizację zadań z zakresu geodezji i kartografii. Modernizacja ewidencji gruntów obrębów Letnin i Brzesko przeprowadzona została w ramach realizacji projektu pn. „Budowa infrastruktury Informacji Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego” i sfinansowana ze środków Unii Europejskiej, Budżetu Państwa oraz środków własnych powiatu. Jedynie niewielką i nieznaną pracownikom starostwa część kwot wydatkowanych na przeprowadzenie modernizacji stanowiły koszty prac klasyfikacyjnych.*

(akta kontroli str. 13, 58)

1.8. Na stronie BIP udostępniono dane kontaktowe Geodety Powiatowego i pozostałych pracowników Biura, godziny urzędowania, adres, telefon oraz zadania Biura, w tym z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów. Ponadto zamieszczono wzór wniosku o przeprowadzenie gleboznawczej klasyfikacji gruntów, informacje o sposobie przyjmowania i załatwiania spraw dotyczących przeprowadzenia gleboznawczej klasyfikacji gruntów, w tym podstawy prawnej, wymaganych dokumentów, opłaty skarbowej, czasu załatwienia sprawy oraz trybie odwoławczym.

(akta kontroli str. 53-54)

1.9. W sprawie występowania problemów w przeprowadzaniu gleboznawczej klasyfikacji gruntów Starosta wyjaśnił, że: *najważniejsze problemy (...) to brak w obecnie obowiązujących przepisach prawa regulacji określających: jakie kwalifikacje, uprawnienia i doświadczenie zawodowe powinni posiadać klasyfikatorzy upoważniani przez Starostę do wykonywania czynności klasyfikacyjnych; jaką odpowiedzialność zawodową w związku z wykonywanymi czynnościami ponoszą klasyfikatorzy oraz czy Starosta jest uprawniony, a jeżeli tak to w jakich przypadkach i na jakim etapie prowadzonego postępowania administracyjnego zakwestionować przedłożony przez klasyfikatora projekt ustalenia klasyfikacji.*

(akta kontroli str. 13)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W strukturze organizacyjnej Starostwa wyodrębniono komórkę organizacyjną, której przypisano zadania z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów. Osoby

²² W 2017 r. przeprowadzono modernizację obrębów ewidencyjnych Kluki i Kosin w gminie Przelewece, koszty tych prac wyniosły 109 784,88 zł i pokryte zostały w całości ze środków otrzymanej przez Powiat dotacji celowej (dział 710 – działalność usługowa, rozdział 71012 – zadania z zakresu geodezji i kartografii, § 4300 – zakup usług pozostałych). W latach 2021-2022 przeprowadzono modernizację obrębów ewidencyjnych Letnin i Brzesko w gminie Pyrzyce, koszty tych prac wyniosły 525 210 zł i sfinansowane zostały w ramach realizacji projektu pn. „Budowa Infrastruktury Informacji Przestrzennej Województwa Zachodniopomorskiego” ze środków Unii Europejskiej (90%, dział 710, rozdział 71095 – pozostała działalność, § 4307), budżetu państwa (10%, dział 710, rozdział 71095 – pozostała działalność, § 4309) oraz środków własnych Powiatu (5%, dział 710, rozdział 71095 – pozostała działalność, § 4309).

wyznaczone do realizacji zadań z tego zakresu posiadały odpowiednie wykształcenie kierunkowe, odbyte szkolenia oraz doświadczenie zawodowe. Wszyscy upoważnieni przez Starostę, w okresie objętym kontrolą, klasyfikatory do prowadzenia czynności z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów posiadali udokumentowane wykształcenie i doświadczenie w tym kierunku. Na stronie BIP zamieszczono informacje o sposobie przyjmowania i załatwiania spraw z zakresu prowadzenia gleboznawczej klasyfikacji gruntów.

OBSZAR

2. Przeprowadzanie gleboznawczej klasyfikacji gruntów i nadzorowanie jej wykonania.

Opis stanu faktycznego

2.1. W latach 2017-2022 (I kwartał) Starosta z urzędu sklasyfikował grunty, o których mowa w § 4 pkt 4 rozporządzenia w sprawie klasyfikacji, tj. grunty, na których zarządził przeprowadzenie modernizacji ewidencji gruntów i budynków²³. Zgodnie z danymi przekazanymi przez Starostę w trakcie kontroli na terenie Powiatu nie było niesklasyfikowanych gruntów podlegających klasyfikacji z urzędu.

(akta kontroli str. 16)

2.2. Badanie prawidłowości i rzetelności przeprowadzenia gleboznawczej klasyfikacji gruntów, którym objęto wszystkie 25 postępowań przeprowadzonych przez Starostę w latach 2017-2022 (I kwartał) wykazało m.in., że:

- we wszystkich zbadanych sprawach powołano klasyfikatora do wykonania w konkretnej sprawie czynności w zakresie gleboznawczej klasyfikacji gruntów;
- nie wystąpiły przypadki, aby etapy przeprowadzenia klasyfikacji, o których mowa w § 5 ust. 1 rozporządzenia w sprawie klasyfikacji²⁴ odbyły się przed wszczęciem postępowania administracyjnego;
- we wszystkich zbadanych sprawach wszczętych z urzędu zawiadomienia o wszczęciu postępowania zawierały elementy wskazane w § 6 rozporządzenia w sprawie klasyfikacji, tj. m.in.: informację o podstawie prawnej przeprowadzenia klasyfikacji, obszar objęty klasyfikacją, informację o miejscu i terminie rozpoczęcia czynności klasyfikacyjnych w terenie oraz imieniu i nazwisku klasyfikatora. Ponadto wskazane w zawiadomieniach terminy rozpoczęcia czynności klasyfikacyjnych w terenie nie były krótsze niż siedem dni od dnia dokonania zawiadomienia;
- we wszystkich analizowanych sprawach Starosta zawiadomił właścicieli o miejscu i terminie wyłożenia na okres 14 dni do publicznego wglądu projektu ustalenia klasyfikacji, na co najmniej 14 dni przed tym terminem (w przypadku klasyfikacji przeprowadzanej z urzędu) albo zawiadomił właścicieli o możliwości zgłaszania zastrzeżeń do projektu ustalenia klasyfikacji zgodnie z § 9 i § 10 rozporządzenia w sprawie klasyfikacji²⁵ (w przypadku klasyfikacji przeprowadzanej na wniosek);
- z wyjątkiem jednego przypadku decyzje wydano po upływie 14 dni od dnia doręczenia stronom zawiadomienia o możliwości składania zastrzeżeń do projektu ustalenia klasyfikacji;
- w dwóch sprawach wydano decyzje o ustaleniu klasyfikacji gruntów niebędących gruntami rolnymi lub leśnymi;
- we wszystkich 21 sprawach prowadzonych na wniosek nie ustalono w drodze postanowienia wydanego wraz z decyzją o ustaleniu klasyfikacji wysokości kosztów postępowania, osób zobowiązanych do ich poniesienia oraz sposobu i terminu ich

²³ Prace zrealizowano w trakcie przeprowadzonej w 2017 r. modernizacji ewidencji gruntów i budynków dla obrębów Kluki i Kosin w gminie Przelewice oraz w 2021 r. dla obrębów Letnin w gminie Pyrzyce.

²⁴ W szczególności: przeprowadzenie czynności klasyfikacyjnych w terenie, sporządzenie projektu ustalenia klasyfikacji.

²⁵ Zastrzeżenia do projektu mogły być zgłaszane w okresie wyłożenia projektu ustalenia klasyfikacji albo w ciągu 14 dni od dnia otrzymania przez właściciela zawiadomienia o możliwości zgłaszania zastrzeżeń do projektu ustalenia klasyfikacji.

uiszczenia. W sprawach tych koszty działalności klasyfikatora pokrywał wnioskodawca, który z klasyfikatorem rozliczał się bezpośrednio, tj. bez udziału Starostwa.

Ponadto ustalono, że w 24 spośród 25 skontrolowanych postępowań w sprawie ustalenia gleboznawczej klasyfikacji gruntów, decyzje wydano po upływie miesiąca od wszczęcia postępowania²⁶, bez zawiadomienia stron o niezłaatwieniu sprawy w terminie, przyczynie zwłoki i nowym terminie złaatwienia spraw (art. 36 Kpa²⁷). Przyczyny opóźnień w wydawaniu decyzji spowodowane były oczekiwaniem na przekazanie przez klasyfikatorów do organu projektów ustalenia klasyfikacji.

(akta kontroli str. 215-226)

Starosta wyjaśnił: *Rzeczywiście w żadnym z 24 postępowań w sprawie gleboznawczej klasyfikacji gruntów nie dochowano wskazanego w przepisach Kpa (art. 35 § 3) terminu przewidzianego na złaatwienie sprawy. Sytuacja taka spowodowana jest wyjątkowym charakterem prowadzonych postępowań. Ponieważ wszelkie koszty związane z przeprowadzeniem klasyfikacji obciążają stronę wnioskującą o jej przeprowadzenie więc również terminy przeprowadzenia czynności klasyfikacyjnych w terenie oraz sporządzenia niezbędnego do wydania decyzji projektu klasyfikacji uzgadniane są pomiędzy wnioskodawcą a upoważnionym do przeprowadzenia klasyfikacji klasyfikatorem. W zdecydowanej większości przypadków dokumentacja niezbędna do wydania decyzji administracyjnej (projekt ustalenia klasyfikacji) wpływa do organu wydającego decyzję (bez jego winy) z dużym opóźnieniem. W takich sytuacjach, pomimo podejmowanych przez organ czynności związanych z wydaniem decyzji niezwłocznie po uzyskaniu tej dokumentacji, dochowanie terminu przewidzianego w przepisach Kpa nie jest możliwe i niezależne od organu. W związku z tym ewentualny zarzut przewlekłego prowadzenia postępowań w sprawie ustalenia klasyfikacji gleboznawczej wydaje się nieuzasadniony. W przypadkach przeprowadzenia klasyfikacji z urzędu, wykonywanych w powiecie pyrzyckim w ramach przeprowadzanych modernizacji ewidencji gruntów i budynków, zwłaszcza w sytuacji gdy klasyfikacją objęte jest wiele działek ewidencyjnych, dochowanie terminów określonych w art. 35 § 3 Kpa nie jest możliwe.*

(akta kontroli str. 234-235)

2.3. Badanie prawidłowości i rzetelności czynności związanych z przeprowadzeniem gleboznawczej klasyfikacji gruntów, należących do obowiązków klasyfikatora w 25 postępowaniach przeprowadzonych przez Starostę w latach 2017-2022 (I kwartał) wykazało m.in., że we wszystkich skontrolowanych sprawach projekt ustalenia klasyfikacji zawierał:

- mapę klasyfikacji, obejmującą wszystkie elementy wskazane w rozporządzeniu w sprawie klasyfikacji (§ 8 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia w sprawie klasyfikacji), tj.: granice obszaru objętego klasyfikacją, ustalone granice zasięgów konturów typów gleb, ustalone granice zasięgów konturów klas bonitacyjnych, położenie odkrywek glebowych oraz dane opisowo-informacyjne;
- protokół obejmujący wszystkie elementy wskazane w rozporządzeniu w sprawie klasyfikacji (§ 8 ust. 2 pkt 2 ww. rozporządzenia), tj.: ogólną charakterystykę gruntów objętych klasyfikacją, zestawienie opisów odkrywek glebowych charakteryzujących typy, rodzaje i gatunki gleb, rodzaje użytków gruntowych oraz klasy bonitacyjne, informacje o mapie ewidencyjnej, podpisy klasyfikatora oraz właścicieli obecnych przy prowadzeniu czynności klasyfikacyjnych w terenie oraz datę jego sporządzenia.

²⁶ Liczba dni od wpływu wniosku / wszczęcia postępowania z urzędu wyniosła w tych sprawach od 40 do 528 dni.

²⁷ Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 2000, ze zm.); dalej: Kpa.

Badaniem szczegółowym²⁸ pod względem prawidłowości i rzetelności danych ujętych w projektach ustalenia klasyfikacji, w tym zwłaszcza zgodności ze stanem rzeczywistym typów, rodzajów i gatunków gleb, rodzajów użytków gruntowych oraz klas bonitacyjnych wykazanych w tych projektach objęto trzy projekty ustalenia klasyfikacji dotyczące działek:

- 1) nr 253/5 o powierzchni 0,3122 ha²⁹;
- 2) nr 31/1 o powierzchni 3,8643 ha³⁰;
- 3) nr 77/1 o powierzchni 0,7527 ha³¹.

W ww. sprawach ustalono, że:

ad 1) działka nr 253/5 w większości użytkowana była w sposób zgodny z danymi wynikającymi z projektu, w którym jako rodzaj użytków gruntowych wskazano trwały użytek zielony - łąkę (Ł), znajdujący się na obszarze konturów otaczających centralną część działki (kontur Ba). W skrajnym północno-wschodnim fragmencie badanej działki, w momencie oględzin znajdował się plac zabaw dziecięcych (z urządzeniami rekreacyjnymi w postaci np. huśtawek itp.). Stwierdzona instalacja w prosty sposób mogła podlegać demontażowi. Obecność placu zabaw na fragmencie konturu znajdującego się we wschodniej części działki wskazywała na potrzebę aktualizacji mapy ewidencyjnej dla kontrolowanego obszaru. Ponadto klasa bonitacyjna gleby (ŁIV) była zgodna ze stanem rzeczywistym.

(akta kontroli str. 96-121, 171-174, 176-185)

Geodeta Powiatowy wyjaśnił: *Zastrzeżenia biegłych dokonujących kontroli wskazujące na potrzebę aktualizacji mapy ewidencyjnej dla części działki nr 253/5 w związku z wykorzystywaniem jej niewielkiej części jako plac zabaw dla dzieci są zasadne, niemniej jednak jak sami stwierdzili, urządzenia znajdujące się na działce można łatwo zdemontować. Uznać należy, że zapewne z tego właśnie powodu właściciel (Gmina Lipiany) nie zawiadomił Starosty o zmianie sposobu użytkowania gruntów części działki celem dokonania stosownych zmian w prowadzonej przez Starostę ewidencji gruntów. Pismem z dnia 30 września 2022 roku zwrócono się do właściciela o złożenie wyjaśnień i w przypadku chęci pozostawienia placu zabaw w obecnym miejscu przedłożenia zawiadomienia o zmianie i dostarczenia dokumentacji umożliwiającej wprowadzenie zmiany w EGiB³².*

(akta kontroli str. 290, 299)

ad 2) działka nr 31/1 była użytkowana w sposób zgodny z danymi wynikającymi z projektu. Poza tym na przedmiotowej działce stwierdzono zgodność ze stanem faktycznym typu gleby, tj. występowanie czarnych ziem. Drobne niezgodności dotyczyły gatunku gleby, tj. obecność czarnych ziem wytworzonych z utworów pyłowych całkowitych oraz czarnych ziemi pyłowych na piaskach, a nie jak podano w projekcie - czarnych ziemi wytworzonych z glin i ilów. Ponadto w projekcie w miejscu wykonania odkrywek podstawowych i podobnych rozpoznano poziomy próchniczne (A₁) o uziarnieniu piasku gliniastego lekkiego oraz gliny średniej pylastej. Podczas gdy przeprowadzone oględziny wykazały występowanie poziomów próchnicznych o uziarnieniu pyłu zwykłego. Stwierdzone różnice w zakresie uziarnienia poziomów próchnicznych, oraz nie uwzględnienie na etapie

²⁸ W oparciu o opinie biegłych powołanych w trakcie kontroli NIK.

²⁹ Obręb ewidencyjny Jedlice, gm. Lipiany, protokół z przeprowadzenia klasyfikacji gruntów z 4 października 2018 r., zatwierdzony decyzją nr GGN.6623.4.2.2018.KZ z 8 października 2018 r.

³⁰ Obręb ewidencyjny Mechowo, gm. Pyrzyce, protokół z przeprowadzenia klasyfikacji gruntów z 2 listopada 2018 r., zatwierdzony decyzją nr GGN.6623.2.1.2018.KZ z 19 grudnia 2018 r.

³¹ Obręb ewidencyjny Przelewice, gm. Przelewice, protokół z przeprowadzenia klasyfikacji gruntów z 31 marca 2020 r., zatwierdzony decyzją nr BG.BGP.6623.2.2020.MJ z 30 kwietnia 2020 r.

³² Ewidencja gruntów i budynków; dalej: EGiB.

klasyfikacji faktu występowania otwartych rowów melioracyjnych spowodowało określenie w projekcie nieprawidłowej klasy bonitacyjnej RIVb-b, podczas gdy większość badanych gleb odpowiadała klasie bonitacyjnej RIVa-h. Jednocześnie stwierdzono, że przedmiotowa działka położona jest na obszarze specjalnej ochrony ptaków (OSO) - Jeziora Miedwie i okolic (PLB 320005) oraz specjalnym obszarze ochrony siedlisk (SOO) - Doliny Płoni i Jeziora Miedwie (PLH 32006)³³. W efekcie na wyżej wymienionych obszarach trwałe użytki zielone cenne przyrodniczo nie mogły podlegać przekształcaniu lub zaorywaniu.

(akta kontroli str. 122-159, 171-174, 186-198)

ad 3) działka nr 77/1 w całości nie była użytkowana w sposób zgodny z danymi wynikającymi z projektu ustalenia klasyfikacji gruntów (jako trwały użytek zielony Ps pastwisko). W momencie oględzin, w części południowo-wschodniej działki stwierdzono utwardzony plac pokryty gruzem wymieszany z materiałem glebowym, podczas gdy pozostała, większa część działki była pokryta trawami i roślinnością zielną oraz samosiewami (głównie brzozy i klony) porastającymi materiał glebowy wymieszany z gruzem (asfalt, kawałki betonu, cegły) oraz materiałem glebowym w postaci hałd i nasypów o wysokości do około 1 metra ponad pierwotną powierzchnię terenu. Występowanie materiału glebowego wymieszanego z gruzem o miąższości ok. 20 cm na obszarze działki objętej kontrolą, zostało wykazane także przez klasyfikatora w protokole z przeprowadzonego badania użytków i klas gruntów. Mając na uwadze powyższe brak było podstaw do przeprowadzenia reklasyfikacji z gruntów ornych (R) na trwały użytek zielony pastwisko (Ps), ponieważ grunty inne niż rolne i leśne, w tym przypadku grunty zdegradowane, zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne nie podlegają klasyfikacji. W konsekwencji ze względu na obecność gruntów zdegradowanych przedmiotowa działka nie powinna podlegać klasyfikacji.

(akta kontroli str. 59-95, 171-174, 199-208)

2.4. We wszystkich 25 zbadanych sprawach zakończonych wydaniem decyzji o ustaleniu gleboznawczej klasyfikacji gruntów dokonano zmian w EGİB.

W przypadku 19 spraw wszczętych na wniosek (z 21) zmian w EGİB wynikających z decyzji o ustaleniu klasyfikacji gruntów dokonano w terminie do 30 dni od dnia, w którym decyzje o ustaleniu klasyfikacji gruntów stały się ostateczne. W dwóch sprawach zmiany w ewidencji wprowadzono odpowiednio po: 208 oraz 47 dniach licząc od dnia, w którym decyzje o ustaleniu klasyfikacji stały się ostateczne.

(akta kontroli str. 221-223)

Geodeta Powiatowy wyjaśnił: *W przypadku dwóch spraw: GGN.6623.8.1.2017.AŁ oraz GGN.6623.2.2019.KZ (spraw na wniosek) zmiany w ewidencji gruntów i budynków, w zakresie ustalonej gleboznawczej klasyfikacji gruntów dokonano zgodnie z terminem określonym w obowiązującym wówczas rozporządzeniu Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków, bowiem od dnia otrzymania przez starostę odpowiednich dokumentów, w pierwszym przypadku minęło 10 dni, a w drugim 0 dni. Obowiązywał wówczas zapis art. 24 ust. 2b pkt 1 ppkt h ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne mówiący o tym, że aktualizacja informacji zawartych w ewidencji gruntów i budynków następuje w drodze czynności materialno-technicznej na podstawie wniosku zainteresowanego podmiotu ewidencyjnego i wskazanej w tym wniosku dokumentacji geodezyjnej przyjętej do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, jeżeli wnioskowana zmiana obejmuje informacje gromadzone w ewidencji gruntów i budynków dotyczące nieruchomości znajdujących się w wyłącznym władaniu wnioskodawcy albo*

³³ Na podstawie geoportal Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>.

wnioskodawców. Wniosek aktualizacyjny w przypadku sprawy (...) wpłynął do organu w dniu 18 kwietnia 2018 r. (dokumentacja geodezyjna przyjęta do powiatowego ośrodka dokumentacji w dniu 18 kwietnia 2018 roku), aktualizacji ewidencji gruntów i budynków dokonano w dniu 30 kwietnia 2018 roku. Wniosek aktualizacyjny w przypadku sprawy (...) wpłynął do organu 24 września 2019 r. (dokumentacja geodezyjna przyjęta do powiatowego ośrodka dokumentacji w dniu 24 września 2019 r.), aktualizacji ewidencji gruntów i budynków dokonano w dniu 24 września 2019 r.

(akta kontroli str. 232-233)

W przypadku czterech spraw wszczętych z urzędu zmian w EGiB dokonano w terminie od 97 do 359 dni od dnia, w którym decyzje o ustaleniu klasyfikacji gruntów stały się ostateczne.

Geodeta Powiatowy wyjaśnił: Trzy sprawy: GGN.6623.8.3.2017.AŁ (Kosin), GGN.6623.8.4.1.2017.AŁ (Kluki), GGN. 6623.8.4.2017.AŁ (Kluki), dotyczą klasyfikacji gruntów przeprowadzonych z urzędu w ramach modernizacji ewidencji gruntów i budynków (...). W przypadku tych spraw klasyfikacja jest częścią przeprowadzonej modernizacji. Dane z ostatecznych decyzji klasyfikacyjnych zostały wykorzystane w trakcie modernizacji do opracowania projektu operatu opisowo-kartograficznego, który był zgodnie z art. 24 ust. 4 wyłożony do wglądu zainteresowanych. Po wyłożeniu do wglądu projektu operatu oraz rozpatrzeniu zarzutów, dane objęte modernizacją, zawarte w projekcie operatu opisowo-kartograficznego stają się danymi ewidencji gruntów i budynków i zostają ujawnione w bazie danych ewidencji gruntów i budynków (art. 24a ust. 8). (...). Art. 24a ust. 11 stanowi, że do czasu ostatecznego zakończenia postępowania, o którym mowa w ust. 10, w stosunku do gruntów, budynków lub lokali, których dotyczą zarzuty, dane ujawnione w operacie opisowo-kartograficznym nie są wiążące. Taka sytuacja miała miejsce w przypadku modernizacji ewidencji gruntów w obrębie Kluki. Do danych po modernizacji zostały zgłoszone zarzuty. (...). Jak wykazały prowadzone postępowania administracyjne zarzuty okazały się uzasadnione i w znacznej części zasługiwały na uwzględnienie. W celu uzyskania poprawnych danych niezbędne okazało się wykonanie dodatkowych prac. (...). Ostateczna decyzja kończąca postępowanie administracyjne w sprawie rozpatrzenia zarzutów wydana przez Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego wpłynęła do Starostwa Powiatowego 15.10.2019 r. Tak więc wykazane w trakcie kontroli bardzo duże opóźnienia w dokonywanych zmianach w EGiB wynikające z decyzji klasyfikacyjnych powodowane były zarówno trwającymi nadal pracami geodezyjnymi (...), a przede wszystkim z powodu toczących się postępowań administracyjnych w sprawach do których wniesiono zarzuty po zakończeniu modernizacji i konieczności wykonania dodatkowych prac geodezyjnych w celu rozpatrzenia tych zarzutów. Zgodnie z prawem bowiem nie można wykazać zmian co do których wniesiono zarzuty bo nie są wiążące i do czasu zakończenia postępowań administracyjnych obowiązują dane wykazywane przed modernizacją. (...). W przypadku decyzji nr GB.BGP.6623.1.2021.MJ (Letnin) również (...) mieliśmy do czynienia z modernizacją ewidencji gruntów i budynków (...). Umowa zawarta z Wykonawcą prac geodezyjnych związanych z przeprowadzeniem modernizacji ewidencji gruntów i budynków w obrębach Letnin i Brzesko przewidywała etapowanie prac i wykonanie klasyfikacji gleboznawczej oraz sporządzenie dokumentacji geodezyjnej umożliwiającej dokonanie zmian w EGiB wynikających z przeprowadzonej klasyfikacji było jednym z takich etapów. W tym przypadku liczba dni które upłynęły od momentu w którym decyzja klasyfikacyjna stała się ostateczna a ujawnieniem zmian w EGiB wynikających z tej decyzji to okres w którym sporządzono dokumentację do wprowadzenia zmian i jej wyniki uwzględniono

w EGiB. W projekcie operatu opisowo-kartograficznego wyłożonego do wglądu w działkach ewidencyjnych objętych wcześniejszą klasyfikacją po modernizacji zmianie uległa (...) powierzchnia samych działek i powierzchnia użytków w tych działkach.

(akta kontroli str. 232-234, 248-280)

Starosta we wszystkich badanych sprawach, zgodnie z § 49 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków³⁴ i następnie § 35 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków³⁵ przekazał właściwym urządzeniom gmin zawiadomienia o zmianach w EGiB. W przypadku 23 spraw odbyło się to w terminie od jednego do 14 dni, a dwóch³⁶ – 380 dni licząc od dokonania zmian w EGiB³⁷. W obowiązującym do 30 lipca 2021 r. rozporządzeniu EGiB nie było wskazanego terminu, w jakim starosta powinien przekazywać organom podatkowym zawiadomienia o dokonanych zmianach w EGiB.

(akta kontroli str. 221-223)

Geodeta Powiatowy wyjaśnił: Ze względu na bardzo dużą ilość działek ewidencyjnych „uwikłanych” w rozpatrywanie zarzutów zgłoszonych do danych ujawnionych w operacie opisowo-kartograficznym po modernizacji nowe dane dotyczące tych działek nie mogły być wiążące. Z tego powodu zawiadomienie organu podatkowego o dokonanych zmianach w EGiB wynikających z przeprowadzonej modernizacji ewidencji gruntów i budynków (uwzględniającej przeprowadzoną w jej trakcie klasyfikację gleboznawczą) zostało dostarczone dopiero po zakończeniu ostatniego z postępowań administracyjnych prowadzonych w sprawie rozpatrzenia zarzutów do danych EGiB. Ostateczna decyzja kończąca postępowanie administracyjne wydana przez Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego dotycząca działek ewidencyjnych położonych w Klukach wpłynęła do Starostwa Powiatowego 15.10.2019 r. Zawiadomienie o zmianach danych EGiB zostało wysłane do organu podatkowego 29.10.2019 r.

(akta kontroli str. 221-223, 234, 281-284)

Badaniem szczegółowym³⁸ pod względem poprawności i aktualności danych dotyczących oznaczenia m.in. rodzajów użytków gruntowych oraz klas bonitacyjnych ujętych w EGiB objęto jedną działkę³⁹ i ustalono, że:

- rodzaj użytku gruntowego dla badanej działki był zgodny z EGiB, która została skategoryzowana jako grunt orny (R). W trakcie oględzin na gruntach znajdowała się uprawa buraka cukrowego;
- gleby w obrębie działki zostały opisane zgodnie z urzędową tabelą klas gruntów⁴⁰ i zaliczone do typu czarnych ziem (D), wytworzonych z glin całkowitych lub niecałkowitych. Opisane gleby były tożsame z tymi wykazanymi w dostępnych materiałach kartograficznych (tj. mapie glebowo-rolniczej);
- klasa bonitacyjna badanej działki pokrywała się z stanem rzeczywistym (RII i RIIL).

(akta kontroli str. 160-168, 171, 174-175, 209-214)

2.5. W okresie objętym kontrolą zagadnienia związane z prowadzeniem gleboznawczej klasyfikacji gruntów nie były przedmiotem skarg, informacji o nieprawidłowościach lub wniosków o udzielenie informacji publicznej.

³⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 393, uchylone 31 lipca 2021 r.; dalej: rozporządzenie EGiB.

³⁵ Dz. U. poz. 1390, ze zm.; dalej: nowe rozporządzenie EGiB.

³⁶ Dotyczy działek położonych w obrębie Kluki.

³⁷ 15 października 2018 r.

³⁸ W oparciu o opinie biegłych powołanych w trakcie kontroli NIK.

³⁹ Nr 123, obręb ewidencyjny Pyrzyce, gmina Pyrzyce.

⁴⁰ Załącznik do rozporządzenia w sprawie klasyfikacji.

(akta kontroli str. 55)

2.6. W okresie objętym kontrolą realizacja zadań z zakresu gleboznawczej klasyfikacji gruntów nie była przedmiotem kontroli zewnętrznych.

(akta kontroli str. 21-22, 56)

2.7. W sprawie identyfikacji ryzyk związanych z przeprowadzeniem gleboznawczej klasyfikacji gruntów Starosta wyjaśnił: *Wszystkie ryzyka związane z prowadzeniem gleboznawczej klasyfikacji gruntów, głównie zaś polegające na dokonaniu błędnej klasyfikacji gleboznawczej, wynikają z braku stosownych uregulowań prawnych. (...) Prowadzenie gleboznawczej klasyfikacji gruntów zostało zdawkowo wymienione jako jedno z zadań starosty w art. 7d ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne. Podczas gdy inne zadania zostały dość obszernie opisane w przywołanym akcie prawnym, klasyfikacja gleboznawcza została tam pominięta. Wiedza na ten temat jest powszechnie znana wszystkim organom służby geodezyjnej i kartograficznej, w tym Głównemu Geodecie Kraju. Wydane na podstawie delegacji ustawowej (...) rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie gleboznawczej klasyfikacji gruntów z dnia 12 września 2012 r. w żaden sposób nie rozwiązuje problemów związanych z prowadzeniem przez starostów gleboznawczej klasyfikacji gruntów. W ocenie pracowników starostwa prowadzących sprawy związane z gleboznawczą klasyfikacją gruntów, w przypadku powiatu pyrzyckiego, głównie ze względu na niewielką ilość prowadzonych (zwłaszcza na wniosek strony) postępowań w sprawie klasyfikacji gleboznawczej gruntów, zagrożenia o których mowa są minimalne co nie oznacza, że w ogóle nie występują.*

(akta kontroli str. 14)

2.8. W latach 2017-2022 (I kwartał) w Starostwie zagadnienia związane z gleboznawczą klasyfikacją gruntów nie były przedmiotem kontroli wewnętrznych, audytów lub innych udokumentowanych działań nadzorczych.

(akta kontroli str. 56)

Starosta wyjaśnił: *(...) Merytoryczną kontrolę wypełniania przez starostę obowiązków o których mowa w art. 7d ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne wykonuje z upoważnienia Wojewody, Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego w Szczecinie. (...). Kierujący pracami Biura Geodezji Geodeta Powiatowy każdego roku sporządza i przedstawia informację z wykonanych w danym roku zadań. Informacja jest omawiana na posiedzeniu Zarządu Powiatu i przedkładana pod obrady Rady Powiatu. W okresie którego dotyczy kontrola NIK nie były składane żadne uwagi, zastrzeżenia lub skargi na pracę Biura Geodezji. (...). Wykonywanie zadań z zakresu gleboznawstwa nie było szczegółowo kontrolowane ze względu na brak specjalistycznej wiedzy audytora w tym zakresie. Taka kontrola musiałaby być wykonana przez osobę o wiedzy specjalistycznej z zakresu gleboznawstwa. Należałoby zatem zlecić wykonanie takiej kontroli przez biegłego rzeczoznawcę, co wiązałoby się z dodatkowymi kosztami, a wcześniej zabezpieczeniem kwoty w budżecie powiatu. Należy podkreślić, że klasyfikacja gleboznawcza gruntów nie należy do zadań własnych powiatu lecz do zleconych zadań starosty z zakresu administracji rządowej. Na dodatkowe czynności w zakresie tego zadania zleconego, w tym na specjalistyczną kontrolę powiat każdorazowo powinien otrzymać odpowiednie rządowe środki finansowe za pośrednictwem wojewody. W 2022 r. w budżecie powiatu nie było takich środków. W związku jednak z koniecznością przeprowadzenia kontroli właściwego prowadzenia spraw związanych z klasyfikacją gleboznawczą, niezwłocznie wystąpimy do wojewody zachodniopomorskiego o przeznaczenie stosownej dotacji na ten cel, na rok 2023 i na lata następne.*

(akta kontroli str. 301)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W dwóch sprawach⁴¹ (z 25 badanych, tj. 8%) wydano decyzje o ustaleniu klasyfikacji w odniesieniu do gruntów niebędących gruntami rolnymi lub leśnymi. Stanowiło to naruszenie art. 20 ust. 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, według którego gleboznawczą klasyfikacją gruntów obejmuje się grunty rolne lub leśne.

(akta kontroli str. 215)

Geodeta Powiatowy wyjaśnił: *Przeprowadzenie klasyfikacji gleboznawczej gruntów (...) było uzasadnione ze względu na faktyczny sposób użytkowania gruntów w działkach objętych postępowaniem klasyfikacyjnym. I tak: działka nr (...) w której ustalono klasyfikację gruntów z Bi na Br-RIVb (decyzja GGN.6623.2.2016.AŁ) stanowi grunt rolny zabudowany o czym świadczy charakter i sposób wykorzystywania budynków na tej działce (magazyny pasz, nawozów, obora). Grunty i zabudowania w tej działce również w przeszłości były wykorzystywane rolniczo. Pozostawały one we władaniu Kombinatu Państwowych Gospodarstw Rolnych w Żabowie. W wyniku likwidacji KPGR Żabów, wszystkie nieruchomości pozostające we władaniu Kombinatu zostały przejęte w skład zasobu nieruchomości rolnych Skarbu Państwa. Działka nr (...) powstała w wyniku podziału nieruchomości rolnej dokonanego na zlecenie Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa w 2002 r. Po przejęciu działki w skład zasobu nieruchomości rolnych nie nastąpiła jednak zmiana sposobu użytkowania gruntów i budynków w działce z działalności rolniczej na inną, która uzasadniałaby zmianę oznaczenia gruntów w działce na Bi (inne tereny zabudowane). Niestety tak „nieuprawniona zmiana” zapisów w ewidencji gruntów nastąpiła. Nowy właściciel działki, którą ją nabył od Agencji Nieruchomości Rolnych jako wcześniejszy jej dzierżawca, prowadzący działalność rolniczą, wystąpił z wnioskiem o przeprowadzenie gleboznawczej klasyfikacji gruntów w działce. Ponieważ w przeszłości w ewidencji gruntów w odniesieniu do obszaru działki figurowały zapisy B-RIVb i B-N uzasadnione było przeprowadzenie klasyfikacji w celu jednoznacznego określenia klasy gruntu pod zabudowaniami służącymi produkcji rolniczej. W działce nr (...) dla części użytków ustalono klasyfikację z dr na ŁVI i LzrVI (decyzja nr GGN.6623.8.1.2017.AŁ) co znajduje uzasadnienie zarówno ze względu na faktyczny sposób użytkowania gruntów w działce jak również błędne wykazywanie w ewidencji gruntów użytku „dr” w działce nr (...). Zgodnie z obowiązującym wówczas rozporządzeniem w sprawie ewidencji gruntów i budynków (...) do użytku gruntowego o nazwie „drogi” nie zaliczało się (obecnie obowiązujące przepisy nie uległy w tym zakresie zmianie) gruntów w granicach pasów drogowych dróg wewnętrznych, jeżeli: wchodziły w skład gospodarstwa rolnego lub leśnego. Taki właśnie charakter ma droga w działce nr (...) dlatego należało przeprowadzić klasyfikację gleboznawczą również w przypadku tej części działki. (...) klasyfikacją objęty został obszar całej działki nr (...) o powierzchni 110,79 ha.*

(akta kontroli str. 231-232, 236-242)

NIK wskazuje, że z wymienionych decyzji wynika jakie rodzaje gruntów zostały poddane gleboznawczej klasyfikacji: drogi (dr) oraz inne tereny zurbanizowane (Bi). Zgodnie z § 8 i § 9 nowego rozporządzenia EGiB⁴² nie należą one ani do grupy gruntów rolnych, ani do grupy gruntów leśnych, tylko do grupy gruntów zabudowanych i zurbanizowanych (dr, Bi). Tymczasem procedura gleboznawczej

⁴¹ Nr GGN.6623.2.2016.AŁ (z Bi na BrRIVb) oraz nr GGN.6623.8.1.2017.AŁ (z dr na ŁVI i LzrVI).

⁴² Do 30 lipca 2021 r. obowiązywał § 67 i § 68 rozporządzenia EGiB w takim samym brzmieniu.

klasyfikacji gruntów dotyczyć może wyłącznie określonego rodzaju użytków gruntowych, tj. gruntów rolnych bądź gruntów leśnych. Wykluczone jest zatem wydanie decyzji o ustaleniu klasyfikacji, w wyniku której grunty niezaliczone do tej pory do żadnego z gruntów rolnych bądź leśnych zostaną do nich włączone.

2. W jednej sprawie⁴³ (z 25 badanych) wydano decyzję o ustaleniu klasyfikacji gruntów przed upływem 14 dni od zawiadomienia właścicieli o możliwości zgłaszania zastrzeżeń do projektu ustalenia klasyfikacji. Stanowiło to naruszenie § 10 pkt 2 w zw. z § 9 ust. 2 rozporządzenia w sprawie klasyfikacji, zgodnie z którym zastrzeżenia do projektu ustalenia klasyfikacji mogą być zgłaszane w ciągu 14 dni od dnia otrzymania takiego zawiadomienia.

(akta kontroli str. 219)

Geodeta Powiatowy wyjaśnił: *W przypadku postępowania o ustalenie klasyfikacji gruntów zakończonego decyzją nr GGN.6623.7.1.2018.KZ błędnie obliczony został termin 14 dni przewidziany dla możliwości wniesienia zastrzeżeń do projektu ustalenia klasyfikacji przed wydaniem decyzji. Termin 14 dni policzono od dnia wysłania stronie zawiadomienia o możliwości zgłaszania zastrzeżeń (18.03.2019 r.), nie zaś od dnia otrzymania zawiadomienia przez stronę postępowania (19.03.2019 r.). W związku z tym decyzja została wydana o 1 dzień przed terminem przewidzianym na wnoszenie zastrzeżeń. W aktach sprawy znajduje się oświadczenie strony o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania od ww. decyzji w związku z czym nie skorzystano z możliwości przywrócenia terminu do zgłaszania zastrzeżeń.*

(akta kontroli str. 232)

3. W 24 spośród 25 skontrolowanych postępowań w sprawie ustalenia gleboznawczej klasyfikacji gruntów, w których decyzje wydano po upływie miesiąca od wszczęcia postępowania nie zawiadomiono stron o niezakończonym w terminie, przyczynie zwłoki i nowym terminie załatwienia sprawy.

Na podstawie art. 35 § 3 Kpa załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca od dnia wszczęcia postępowania, a sprawy szczególnie skomplikowanej – nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania. O każdym przypadku niezakończonym w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Ten sam obowiązek ciąży na organie administracji publicznej również w przypadku zwłoki w załatwieniu sprawy z przyczyn niezależnych od organu (art. 36 Kpa).

(akta kontroli str. 215-217, 224-225)

Geodeta Powiatowy wyjaśnił: (...) *błędem było nie zawiadomianie stron o niezakończonym w terminie w sprawie z podaniem przyczyny (braku dokumentacji umożliwiającej wydanie decyzji) i wskazanie nowego terminu załatwienia sprawy. Chociaż fakt opóźnienia w sporządzeniu dokumentacji był zainteresowanym stronom z pewnością znany (koszty prac i terminy ich wykonania regulowała umowa pomiędzy stroną a klasyfikatorem) i do organu prowadzącego postępowania w żadnym z badanych przypadków nie wpłynęła skarga na opieszałość lub bezczynność, to fakt braku zawiadomień stron o niezakończonym w terminie w sprawie nie znajduje niestety uzasadnienia.*

(akta kontroli str. 235)

⁴³ Nr GGN.6623.7.1.2018.KZ.

4. We wszystkich 25 zbadanych sprawach dotyczących gleboznawczej klasyfikacji gruntów prowadzonych na wniosek nie przestrzegano zasad określonych w art. 262 § 1 Kpa i art. 263 § 1 Kpa w odniesieniu do kosztów poniesionych na wynagrodzenie klasyfikatora i nie wydano w tych sprawach postanowień, o których mowa w art. 264 Kpa.

(akta kontroli str. 215-217)

Geodeta Powiatowy wyjaśnił: *W żadnym przypadku w prowadzonych na wniosek strony postępowaniach w sprawie gleboznawczej klasyfikacji gruntów nie ustalano w drodze postanowienia wysokości kosztów postępowania albowiem wszystkie 21 z badanych postępowań prowadzonych było na wniosek strony a czynności związane z przeprowadzeniem klasyfikacji wykonywali wskazywani we wniosku składanym przez zainteresowane strony klasyfikatorzy. Zgodnie z zawartym we wniosku oświadczeniem wnioskodawcy zobowiązywali się do pokrycia wszystkich kosztów klasyfikacji związanych ze sporządzeniem operatu z przeprowadzonej klasyfikacji będącego podstawą wydania decyzji o ustaleniu klasyfikacji gleboznawczej gruntów. Prowadzący postępowanie organ nie ponosił z tego tytułu żadnych kosztów i w związku z tym nie zachodziła konieczność wydawania postanowień w sprawie ustalenia wysokości kosztów postępowania.*

(akta kontroli str. 231)

W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK zauważa, że zgodnie z § 3 rozporządzenia w sprawie klasyfikacji to starosta przeprowadza klasyfikację z urzędu albo na wniosek właściciela gruntów podlegających klasyfikacji.

Ponadto NIK wskazuje, że w związku z brakiem regulacji szczególnych w rozporządzeniu w sprawie klasyfikacji, zasady dotyczące opłat i kosztów w postępowaniu administracyjnym określają przepisy Kpa. Zgodnie z art. 262 § 1 pkt 2 Kpa, stronę obciążają te koszty postępowania, które zostały poniesione w jej interesie lub na jej żądanie, a nie wynikają z ustawowego obowiązku organów prowadzących postępowanie. Do kosztów postępowania zalicza się m.in. należności biegłych (art. 263 § 1 Kpa). Natomiast obowiązkiem organu administracji, wynikającym z art. 264 § 1 Kpa, jest ustalenie – w drodze postanowienia – wysokość kosztów postępowania, osoby zobowiązanej do ich poniesienia oraz terminu i sposobu ich uiszczenia. Na postanowienie w sprawie kosztów postępowania, które winno być wydane jednocześnie z wydaniem decyzji, osobie zobowiązanej do ich poniesienia przysługuje zażalenie.

W przedmiotowych sprawach koszty działalności klasyfikatora pokrywał wnioskodawca, rozliczając się bezpośrednio z klasyfikatorem, bez udziału Starosty i bez jego wiedzy o wysokości wynagrodzenia przekazanego klasyfikatorowi. Mogło to – w połączeniu z przyjęciem zasady wyboru klasyfikatora przez wnioskodawcę – stwarzać warunki do naruszenia bezstronności i niezależności klasyfikatorów, gdyż wydając opinie znajdowali się w sytuacji konfliktu interesów.

5. Nadzór nad prowadzeniem postępowań dotyczących gleboznawczej klasyfikacji gruntów był niewystarczający. Realizacja zadań z ww. zakresu nie była przedmiotem żadnych kontroli wewnętrznych, audytów ani udokumentowanych działań nadzorczych. Poza wyżej wymienionymi nieprawidłowościami w wyniku szczegółowego badania prawidłowości i rzetelności danych ujętych w trzech projektach ustalenia klasyfikacji, w przypadku dwóch stwierdzono niezgodności ze stanem rzeczywistym w odniesieniu do:

a) gleboznawczej klasyfikacji gruntów przeprowadzonej na działce nr 31/1⁴⁴ na podstawie protokołu z 2 listopada 2018 r.:

⁴⁴ Obręb ewidencyjny Mechowo, gm. Pyrzyce.

- działka nr 31/1 była położona na obszarze specjalnej ochrony ptaków (OSO) - Jeziora Miedwie i okolic (PLB 320005) oraz specjalnym obszarze ochrony siedlisk (SOO) - Doliny Płoni i Jeziora Miedwie (PLH 32006). Na ww. obszarach trwałe użytki zielone cenne przyrodniczo nie mogły podlegać przekształcaniu lub zaorywaniu zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 9 marca 2015 r. w sprawie wyznaczenia trwałych użytków zielonych wartościowych pod względem środowiskowym⁴⁵. Oznacza to, że przeprowadzona rekლasyfikacja w 2018 r. na kontrolowanym obszarze (zmiana pastwiska - Ps na grunt orny - R) była niezgodna z obowiązującym przepisami prawa. Wskazuje to na fakt nie dochowania należytej staranności przy analizie istniejących materiałów kartograficznych, przede wszystkim w zakresie uwarunkowań związanych z lokalnymi formami ochrony przyrody;

- nieprawidłowo określono gatunek gleby, tj. podczas oględzin stwierdzono obecność czarnych ziem utworzonych z utworów pyłowych całkowitych oraz czarnych ziemi pyłowych na piaskach, a nie jak podano w projekcie - czarnych ziemi utworzonych z glin i ilów. Ponadto w projekcie w miejscu wykonania odkrywek podstawowych i podobnych rozpoznano poziomy próchniczne (A₁) o uziarnieniu piasku gliniastego lekkiego oraz gliny średniej pylastej; podczas gdy badanie wykazało występowanie poziomów próchnicznych o uziarnieniu pyłu zwykłego;

- niezgodnie ze stanem faktycznym określono klasyfikację bonitacyjną (RIVb) podaną w projekcie ustalenia klasyfikacji. Stwierdzone różnice w zakresie uziarnienia poziomów próchnicznych, oraz nie uwzględnienie na etapie klasyfikacji faktu występowania otwartych rowów melioracyjnych spowodowało wybór nieprawidłowej klasy bonitacyjnej RIVb-b (wskazując na potrzebę melioracji), podczas gdy większość badanych gleb odpowiada klasie bonitacyjnej RIVa-h.

b) gleboznawczej klasyfikacji gruntów przeprowadzonej na działce nr 77/1⁴⁶ na podstawie protokołu z 31 marca 2020 r.:

- ww. działka w całości nie była użytkowana w sposób zgodny z danymi wynikającymi z projektu ustalenia klasyfikacji, jako trwały użytek zielony Ps (pastwisko). W momencie oględzin, w części południowo-wschodniej działki stwierdzono utwardzony plac pokryty gruzem wymieszany z materiałem glebowym, podczas gdy pozostała, większa część działki była pokryta trawami i roślinnością zielną oraz samosiewami (głównie brzozy i klony) porastającymi materiałem glebowym wymieszany z gruzem (asfalt, kawałki beton, cegły) oraz materiałem glebowym w postaci hałd i nasypów o wysokości do około 1 metra ponad pierwotną powierzchnię terenu. Oznacza to, że działka nie mogła być użytkowana w sposób umożliwiający jakąkolwiek produkcję rolniczą. Występowanie materiału glebowego wymieszanego z gruzem o miąższości ok. 20 cm na obszarze działki objętej kontrolą, zostało wykazane także przez klasyfikatora w protokole z przeprowadzonego badania użytków i klas gruntów;

- mając na uwadze powyższe ustalenia brak było podstaw do przeprowadzenia rekლasyfikacji z gruntów ornich (R) na trwały użytek zielony pastwisko (Ps), ponieważ grunty inne niż rolne i leśne (w tym przypadku grunty zdegradowane) zgodnie z art. 20 ust. 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne nie podlegają klasyfikacji. W takiej sytuacji niezbędne jest podjęcie rekultywacji w celu przywrócenia gruntom wartości użytkowych (grunty rolnicze) przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu i odsłonięcie naturalnej gleby (usunięcie zalegającego materiału glebowego wymieszanego z gruzem).

⁴⁵ Dz. U. poz. 348, ze zm.

⁴⁶ Obręb ewidencyjny Przelewice, gm. Przelewice; po podziale nr 77/7 i nr 77/8.

W rezultacie wyniki ww. przeprowadzonych dwóch klasyfikacji gruntów, mimo że były błędne zostały zatwierdzone decyzjami nr GGN.6623.2.1.2018.KZ z 19 grudnia 2018 r. i nr BG.BGP.6623.2.2020.MJ z 30 kwietnia 2020 r.

(akta kontroli str. 59-95, 122-159, 171-174, 186-208)

Geodeta Powiatowy w odniesieniu do działki nr 31/1 wyjaśnił: (...) Zdaniem (...) organu wniosek strony zasługiwał na uwzględnienie. Trwałą zmianę sposobu użytkowania gruntów w działce potwierdzają obrazy ortofotomapy (...) przedstawiające sposób użytkowania gruntów na przestrzeni ostatnich lat: z sierpnia 2007 r. (...), z czerwca 2016 r. (...), z listopada 2018 r. kiedy wykonane zostały czynności klasyfikacyjne na gruncie (...), października 2022. Z (...) obrazów wynika, że grunty w działce od wielu już lat użytkowane były jako grunty orne i stan dotyczący sposobu ich użytkowania wykazywany w ewidencji gruntów i budynków wymagał aktualizacji, dla dokonania której niezbędne było dokonanie klasyfikacji gleboznawczej. Również przeprowadzający kontrolę na zlecenie NIK biegli w zakresie gleboznawstwa stwierdzili, że działka użytkowana jest w sposób zgodny z danymi wynikającymi z projektu ustalenia klasyfikacji zatwierdzonego decyzją (...). Na starostę nałożony został (ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne) obowiązek utrzymywania ewidencji gruntów i budynków w stanie aktualności. Jest on w związku z tym związany obowiązkiem zapewnienia źródeł informacji niezbędnych do aktualizacji tej ewidencji. Wobec stwierdzenia zmiany sposobu użytkowania gruntów taką dokumentacją jest m.in. decyzja o ustaleniu klasyfikacji gleboznawczej i sporządzona na jej podstawie dokumentacja geodezyjna niezbędna do ujawnienia zmiany w ewidencji (...). Określenie rodzaju użytku gruntowego danego gruntu jest obowiązkową informacją, która musi znaleźć się w ewidencji gruntów. Natomiast rodzaje użytków gruntowych, zasady zaliczania gruntów do poszczególnych użytków gruntowych uregulowane zostały w obowiązującym wówczas rozporządzeniu z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (...) w załączniku nr 6 do rozporządzenia określone zostały szczegółowe zasady zaliczania gruntów do poszczególnych użytków gruntowych. Rozwiązania zawarte w powołanych przepisach zawierają zarówno zamknięty katalog użytków gruntowych jak i zasad zaliczania gruntów do poszczególnych użytków gruntowych, dla potrzeb ewidencji gruntów i budynków. Stąd też organ ewidencyjny ustalając, czy też zmieniając rodzaj użytku gruntowego występujący na danym gruncie zobowiązany jest do ich przestrzegania. Określenia rodzaju użytku gruntowego dla potrzeb ewidencji gruntów nie można dokonać z pominięciem powołanych przepisów. (...). Przedmiotem pracy klasyfikatora jest przede wszystkim ocena klasy bonitacyjnej w kontekście aktualnego stanu na gruncie (wyrok NSA z dnia 6 czerwca 2022 r. sygn. akt I OSK 1747/21). (...) w czasie dokonywania tej oceny w dniu 2 listopada 2018 r. zachodziła konieczność określenia klasy bonitacyjnej gruntu ornego bo taki był faktyczny stan użytkowania działki. Odnosnie wykazywanych przez biegłych błędów dokonanych przez klasyfikatora i zakwalifikowaniem przez niego większości badanych gleb w działce w klasie bonitacyjnej RIVb zamiast RIVa wskazać należy, że w takich okolicznościach, w orzecznictwie sądów administracyjnych ukształtował się pogląd, że przygotowany przez klasyfikatora projekt ustalenia kwalifikacji stanowi opinię biegłego w rozumieniu art. 84 § 1 k.p.a., również kontrola projektu ustalenia gleboznawczej klasyfikacji gruntów sporządzona w ramach postępowania administracyjnego, może zostać przeprowadzona przez sporządzenie opinii innego biegłego (np. wyrok NSA z dnia 29 kwietnia 2019 r. sygn. akt I OSK 2255/18, wyroki WSA w Krakowie z dnia: z dnia 27 kwietnia 2017 r. sygn. akt III SA/Kr 224/17, z dnia 20 czerwca 2017 r. sygn. akt III SA/Kr 483/17, z dnia 21 lutego 2018 r. sygn. akt III SA/Kr 1450/17). Oczywiście (...) dokonanie kontroli projektu ustalenia gleboznawczej kwalifikacji

gruntów poprzez sporządzenie opinii innego biegłego jest w pewnym stopniu zależna od rodzaju i charakteru błędów, czy wątpliwości jakie występują w projekcie ustalenia gleboznawczej klasyfikacji. W omawianym przypadku wydający decyzję organ nie miał możliwości oceny pracy klasyfikatora bez zweryfikowania istoty przedmiotu tej pracy w terenie. Nie miał środków finansowych na dokonanie kontroli ustalenia klasyfikacji poprzez sporządzenie opinii innego biegłego. Poza tym pojawia się wątpliwość, którą z opinii wypada wówczas uznać za bardziej wiarygodną. Wobec braku jednoznacznych uregulowań prawnych dotyczących kwalifikacji zawodowych jakie powinni posiadać klasyfikatorzy, braku uregulowań prawnych w zakresie dokonywania kontroli sporządzonych przez nich projektów klasyfikacji (...) i wreszcie braku środków finansowych prowadzenie klasyfikacji gleboznawczej gruntów jest zadaniem trudnym, któremu do czasu uregulowania wspomnianych powyżej kwestii zawsze będą towarzyszyły wątpliwości.

Geodeta Powiatowy w odniesieniu do działki nr 77/1 wyjaśnił: (...) Protokół sporządzony przez biegłych słusznie i jednoznacznie stanowi, że „w stanie zastanym w momencie badania działka nie może być użytkowana w sposób umożliwiający jakąkolwiek produkcję rolniczą” i trudno się z tym nie zgodzić. Niemniej obraz aktualnie wykorzystywanej ortofotomapy aktualnego stanu nie potwierdza. Świadczy raczej o tym, że proces degradacji gruntów w działce miał charakter ciągły i stwierdzony na działce materiał glebowy wymieszany z gruzem (asfalt, kawałki betonu, cegły itp.) przywożony był na działkę sukcesywnie. W różne miejsca działki i w różnych okresach czasu. Zdjęcie ortofotomapy aktualnie wykorzystywanej nie potwierdza także faktu porośnięcia działki samosiewami (klony i brzozy), co może świadczyć o tym, że w momencie wykonywania czynności klasyfikacyjnych na gruncie klasyfikator prowadzący czynności poprawnie określił, że teren objęty klasyfikacją „stanowi dawny grunt orny, który na skutek zaprzestania uprawy został zamieniony na trwały użytek zielony – pastwisko”, glebę zaś jako „częściowo zdegradowaną na skutek nawiezienia odpadów budowlanych, gruzu i żużlu grubości około 20 cm”. Nie wykluczył on jednak możliwości dalszego rolniczego wykorzystywania gruntów w działce i nie wskazał zgodnie z opinią biegłych na potrzebę rekultywacji tego obszaru lecz teren badanej działki zakwalifikował jako PsIV. (...) prowadzący postępowanie administracyjne organ nie miał środków finansowych na dokonanie kontroli ustalenia klasyfikacji poprzez sporządzenie opinii innego biegłego. Przyjął za wiarygodne dane zawarte w projekcie ustalenia gleboznawczej klasyfikacji sporządzonym przez upoważnionego klasyfikatora i w oparciu o nie wydał decyzję o ustaleniu klasyfikacji. Osobną kwestią w tej sprawie pozostaje postawa właściciela działki, który albo sam doprowadził do degradacji gruntów w działce, bądź też na doprowadzenie do takiej degradacji zezwolił. Uchybił również obowiązkowi zgłoszenia staroście zmiany danych objętych ewidencją gruntów i budynków, w terminie 30 dni, licząc od dnia powstania tych zmian. Obowiązek ten wynika z przepisu art. 22 ust 2 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne. Ponieważ żadne zgłoszenie zmiany sposobu użytkowania gruntów w działkach oznaczonych numerami 77/7 i 77/8 (działki powstałe w wyniku podziału działki 77/1) do Starosty nie wpłynęło, pismem z dnia 30 września 2022 r. poinformowano właściciela działki o stwierdzonym fakcie zmiany użytkowania gruntów w działce i przypomniano o istniejącym obowiązku zgłoszenia zmiany i dostarczenia stosownej dokumentacji.

(akta kontroli str. 288-290)

OCENA CZĄSTKOWA

Starosta klasyfikował wszystkie grunty podlegające klasyfikacji z urzędu oraz prawidłowo wyznaczał klasyfikatora do wykonania w konkretnej sprawie czynności, o których mowa w § 5 ust. 1 pkt 1-3 rozporządzenia w sprawie klasyfikacji.

W okresie objętym kontrolą nadzór nad przeprowadzaniem gleboznawczej klasyfikacji gruntów był niewystarczający. Realizacja zadań z tego zakresu nie była przedmiotem żadnych kontroli wewnętrznych, audytów ani udokumentowanych działań nadzorczych.

W toku kontroli stwierdzono nieprawidłowości w prowadzonych postępowaniach polegające w szczególności na: nieprzestrzeganiu zasad w odniesieniu do kosztów poniesionych na wynagrodzenia klasyfikatora, klasyfikowaniu gruntów niebędących gruntami rolnymi lub leśnymi oraz wydaniu decyzji o ustaleniu klasyfikacji mimo, że w dwóch z trzech poddanych szczegółowej weryfikacji projektach ustalenia klasyfikacji zawarte były dane niezgodne ze stanem rzeczywistym.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Przestrzeganie zasad określonych w Kpa w odniesieniu do kosztów poniesionych na wynagrodzenie klasyfikatora i wydawanie w tych sprawach postanowień.
 2. Poddawanie gleboznawczej klasyfikacji tylko gruntów rolnych lub leśnych.
 3. Zawiadamianie stron o przypadkach niezakończonych spraw w terminie.
 4. Zwiększenie nadzoru nad prowadzeniem postępowań klasyfikacyjnych.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie.

Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie realizacji wniosków. Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Szczecin, 20 października 2022 r.

Kontroler
Marta Górska-Jaś
główny specjalista kontroli państwowej

.....

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie

Dyrektor

.....

podpis